

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

Každé druhé pondělí v místnosti 131 od 19:15 (není-li uvedeno jinak)

Program pro ZS 2015/16

2. 11. **The Wicker Man**, režie R. Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)

REPRÍZA

Kultovní pohanský thriller, jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.

Předfilm: **Rite**, režie Alicia Conway, USA, 2008 (9 min.)

16. 11. **Divine Horsemen: The Living Gods of Haiti**, režie Maya Deren, USA, 1985 (50 min.)

DOKUMENT

Dokumentární průvodce haitským náboženstvím, studie pohybu a posedlosti.

Šílení mistři (Les Maitres fous), režie Jean Rouch, Francie, 1956 (36 min.)

Znepokojivý portrét nigerijského náboženského hnutí Hauka, jehož členové byli při svých rituálech posedávání duchy evropských kolonialistů.

30. 11. **The Devils**, režie Ken Russell, Velká Británie, 1971 (108 min.)

Film na motivy skutečných událostí v roce 1634, kdy byl v Loudonu kněz Grandier v inkvi-
zičním procesu obviněn ze spolčení s ďáblem a vyvolání kolektivní posedlosti u jeptišek
v místním klášteře. Brutální, ale přitom vizuálně strhující podívaná, jež svou intenzitou
dalece překračuje běžné meze a kterou lze pouze milovat, nebo nenávidět.

14. 12. **I Walked With a Zombie**, režie Jacques Tourneur, USA, 1943 (69 min.)

RELIBÉČKO

Mladá zdravotní sestra přijede na jeden z Karibských ostrovů, aby se starala o manželku
majitele plantáží. Již cestou za prací však začíná zjišťovat, že svět, do kterého se od-
vážila, má své záhady, tajemství a pravidla.

4. 1. **Ghosts and Numbers**, režie Alan Klima, Thajsko, 2009, (67 min.)

DOKUMENT

Dokument byl vytvořen krátce po devastující finanční krizi devadesátých let, kdy se zvýšil
počet duchů v krizi zasažených společnostech. Film zkoumá experimentální formou
nečekaná setkání světa duchů, světa čísel a globálního kapitalismu.

18. 1. **Possession**, režie Andrzej Żuławski, Francie/Německo, 1981 (124 min.) – **začátek v 18:00**

Manželská dvojice prochází krizí ve vztahu, která dosahuje nečekaných rozměrů.
Extrémně agresivní formou se tvůrci filmu snaží do diváků přenést pocit posedlosti,
šílení, či ontologické nejistoty. Další vrstvy inscenaci dodává katolická symbolika, černý
humor i opresivní nálada Západního Berlína.

Natpwe, le festin des esprits, režie Tiane Doan na Champassak & Jean Dubrel,
Francie/Barma, 2013, 31 min.

DOKUMENT

Dějiny barmského rituálu posedlosti a vytržení Nat Pwe jsou vystopovatelné až do
jedenáctého století. Experimentální dokument se zaměřuje na vizuální složky této
společenské události a na energii i sílu přítomnou mezi lidmi.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

2. 11., 19:15, místnost 131

REPRÍZA

THE WICKER MAN

Režie Robin Hardy, Velká Británie, 1973 (100 min.)

Kultovní pohanský thriller (a zčásti i muzikál), jehož znalost by měla být pro každého religionistu samozřejmostí. Upjatý křesťanský policejní inspektor Howie se vydá na skotský ostrov Summerisle pátrat po zmizelé holčičce. Ostrov je však obýván pohany praktikujícími staré rituály, a pátrání proto brzy vezme nečekaný spád.

Film Robina Hardyho souhrou nešťastných náhod nebyl nikdy uveden do běžné distribuce a promítal se jen okrajově jako „B-movie“ v silně zkrácené verzi (84 min.). Přesto si brzy získal kultovní status, který byl obtížnou dostupností jediné posílen. Teprve díky DVD verzi z roku 2002 byl film zpřístupněn širší veřejnosti ve zrestaurované stominutové verzi.

Při přípravě filmu přečetli režisér i scénárista všech 12 svazků Frazerovy *Zlaté ratolesti*, a právě na působivých myticko-rituálních vzorcích z této knihy se celý film pokusili postavit. Zároveň se však dokázali vyhnout zjednodušujícím frazerovským interpretacím a dokázali vytvořit film, který je mnohoznačný a myšlenkově i emocionálně provokující.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

DOKUMENT

16. 11., místnost 131, 19:15.

Divine Horsemen: The Living Gods of Haiti

Režie Maya Deren & Cheral Ito & Teiji Ito, USA, 1985, 50 min.

Dokumentární průvodce haitským náboženstvím, studie pohybu a posedlosti. Tanečnice a průkopnice experimentálního filmu Maya Deren nás téměř encyklopedicky seznamuje s ústředními prvky zdejšího náboženství. Jaký význam mají rituály, posedlost, oběti? Jakou roli hrají postavy žen a karnevalové průvody? Vyprávěcí prostředky střídají antropologickou observaci se stylizovaným ztvárněním tanečních slavností. Kamera se nechává neustále fascinovat rytmem tanečnicků a vytváří tak neustávající tok pohybu přenesený na plátno.

Šílení Mistři (Les Maitres Fous)

Režie Jean Rouch, Francie, 1956 (36 min.)

Znepokojivý portrét nigerijského náboženského hnutí Hauka, jehož členové byli při svých rituálech posedáváni duchy evropských kolonialistů. Režisér, který žil v Nigérii již od roku 1941, doprovází film po celou dobu svým sugestivním svým komentářem a drsné záběry na zmítající se postavy s pěnou u úst nastavuje evropským divákům jako zrcadlo západní civilizace. Britové z tohoto důvodu film ve svých koloniích zakázali promítat, neméně pobouření jím však byli mnozí Afričané, kteří se snažili nacházet důstojnější obrazy své identity, než jaké nabízely extatické kultury.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

30. 11., 19:15, místnost 131

THE DEVILS

Režie Ken Russell, Velká Británie, 1971 (108 min.)

Film na motivy skutečných událostí v roce 1634, kdy byl v Loudonu kněz Grandier v inkvizičním procesu obviněn ze spolčení s ďáblem a vyvolání kolektivní posedlosti u jeptišek v místním klášteře. Brutální, ale přitom vizuálně strhující podíváná, jež svou intenzitou

dalece překračuje běžné meze a kterou lze pouze milovat, nebo nenávidět.

Film je na základní rovině obžalobou fanatismu, pokrytectví a zneužívání moci, především však nabízí strhující portrét lidské existence vykreslené jako absurdní loutkové divadlo, v němž se mísí horor s melodramatem, efektní podíváná s ohyzdností, náboženství se sexem a násilím, duchovní velikost se zoufalstvím a sebedestrukci.

Ve své době vyvolal film velký odpor, byl nařčen z blasfémie, rozsáhle zcenzurován a v Itálii zcela zakázán. Od dobových kritiků získal převážně rozhořčené a nenávislné recenze a i divácky propadl. S odstupem času se nicméně stal kultovním a je řadou kritiků pokládán za jeden z nejlepších filmů 70. let.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

RELIBĚČKO

14. 12., 19:15, místnost 131

I Walked With a Zombie

Režie Jacques Tourneur, USA, 1943, 69 min.

Mladá zdravotní sestra přijede na jeden z Karibských ostrovů, aby se starala o manželku majitele plantáží. Již cestou za prací však začíná zjišťovat, že svět, do kterého se odváží, má své záhady, tajemství a pravidla.

Jacques Tourneur byl jeden z mnoha režisérů evropského původu působících v Hollywoodu, přičemž pracoval především na nízkorozpočtových filmech. Toto mu umožnilo nejen svobodnější rozvinutí jeho umělecké vize – nejvýraznější prvky jsou práce se stíny a s prostorem mimo záběry –, ale i leckdy překvapivě progresivní politické vize.

Tak je tomu i v tomto jeho raném a možná nejznámějším filmu. Jasně vysvětlení původu posednutí jedné z postav je záměrně ambivalentní – ani praktiky vúdú, ani západní medicína nemají poslední slovo. Divák je tak spolu s hlavní hrdinkou vnesen do tajemného světa, ve kterém může být vše jinak, než se zdá.

Slovo k úvodu pronese
Lenka Phillipová.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

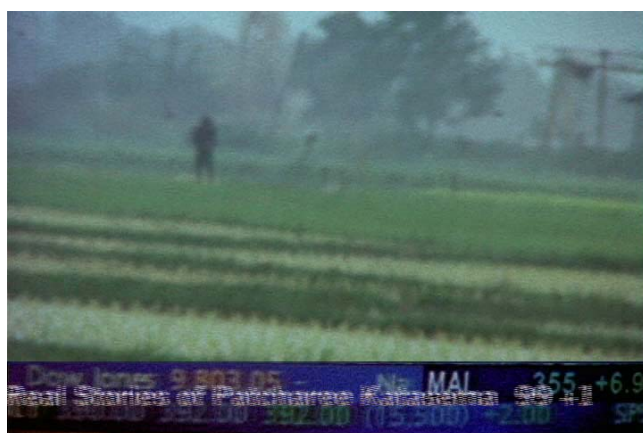
4. 1., 19:15, místnost 131

DOKUMENT

Ghosts and Numbers (Přízraky a čísla)

Režie Alan Klima, Thajsko, 2009, 67 min.

Dokument byl vytvořen krátce po devastující finanční krizi devadesátých let, kdy se zvýšil počet duchů v krizi zasažených společnostech. Film zkoumá experimentální formou nečekaná setkání světa duchů, světa čísel a globálního kapitalismu.

Tvůrce filmu je antropolog, zabývající se současným Thajskem, především pak rituály ve veřejných prostorech, pomocí kterých se lidé snaží vypořádat s politickým násilím. Velkou roli při tom hrají obrazy a vzpomínky, a tak se pro badatele tvorba v rámci vizuálního media nabízela.

Svérázné pojetí žánru etnografického filmu dokáže nejen přiblížit svět plný duchů a trápení chudých a bezmocných, ale zároveň otvírá i otázky o filmové tvorbě vůbec, o časovosti světa a o přítomnosti duchů v moderních technologiích. Divačka se tak například stane svědkyní posednutí zprostředkovaného mobilními telefony.

RELIGIONISTICKÝ FILMOVÝ KLUB

18. 1., 18:00, místnost 131

Posedlost, performance, konstrukce

Possession

Režie Andrzej Żuławski, Francie/Německo, 1981, 124 min.

Natpwe, le festin des esprits

Režie Tiane Doan na Champassak & Jean Dubrel, Francie/Barma, 2013, 31 min.

Manželská dvojice prochází krizí ve vztahu, která dosahuje nečekaných rozměrů. Extrémně agresivní formou se tvůrci filmu snaží do diváků přenést pocit posedlosti, šílení, či ontologické nejistoty. Další vrstvy inscenaci dodává katolická symbolika, černý humor i opresivní nálada Západního Berlína.

Oba filmy divákovi nabízí hned několik zajímavých otázek. Agresivní formální prvky nezakrývají konstruovanost filmu, spíše se vyjevují jako mediátoři mezi tím, co se odehrává před kamerou, a těmi, kteří se na film dívají. Avšak jeden film je hraný a druhý je dokumentární. Nicméně jak se snad ukáže, takovéto rozlišení mezi „pravdivým“ a „fiktivním“ pohybem a z této distinkce vyplývající dopad na naše jednání je neudržitelný.

Dějiny barmského rituálu posedlosti a vytržení Nat Pwe jsou vystopovatelné až do jedenáctého století. Experimentální dokument se zaměřuje na vizuální složky této společenské události a na energii i sílu přítomnou mezi lidmi. Nesnaží se autoritativně vysvětlovat o co jde, ale vytvořit empatii a porozumění neintelektuální komunikací.

